

กุศลอุทิศได้

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

กุศลนี้เขาว่า ทำบุญนี้หลักของศาสนาบอกบุญกุศลมันเรื่องของนามธรรม เราคิดถึงพ่อแม่ ได้ใหม่ เราคิดถึงคนอื่นได้ใหม่ ถ้าเราคิดถึงใครได้ นี่ความคิดของเรา อุทิศส่วนกุศลคืออุทิศบุญ กุศลของใจ ถ้าเรายังมีความคิดนึกอยู่ กุศลคือความคิดนึก ความคิดนึกที่คิดถึงบุคคลอื่น คิดถึง ความสุขของคนอื่น แผลส่วนกุศล เราทำบุญกุศลขึ้นไป บุญกุศลเกิดขึ้นมา เรามีบุญกุศลขึ้นมาแล้ว แล้วเราแผลส่วนกุศลอันนี้ออกไป มันทำไมจะไม่ได้รับ มันต้องได้รับแน่นอน สิ่งกุศลนะ

เพราะเรื่องของศาสนาเป็นเรื่องของนามธรรม เรื่องของนามธรรมคือเรื่องของหัวใจ เรื่องของหัวใจมันอยู่ในร่างกายนั้น ในร่างกายนี้ที่อยู่ของหัวใจ สุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ อาศัยร่างกาย แล้ว ความหยาบของคน คนเราเกิดมานี้มีร่างกายกับจิตใจ แล้วก็คิดได้เฉพาะเรื่องของร่างกาย เศพสุข กันเฉพาะเรื่องของร่างกาย แล้วเรื่องหัวใจนะก็โดนลาก ๆ โคนถู โคนไถไป ร่างกายมันต้องการสิ่ง โคนะหัวใจมันก็ต้องโดนลาก โคนไถไป มันลากมันถูมันไถไปเพื่อจะหาวัตถุนิยมไง ถ้าถึงวัตถุ นิยมแล้วสิ่งที่นั่นให้กันได้ เห็นกันได้

แต่ถ้าเป็นนามธรรมนี้มันมองไม่เห็น เพราะมันหยาบไป คนมันหยาบมันไม่เชื่อเรื่อง ศาสนา ถึงบอกว่าอุทิศส่วนกุศลให้กันไม่ได้ แล้วคิดถึงรำพึงถึงกัน ความระลึกถึงกันนี้มันเป็นบุญ กุศลใหม่ มันเป็นความดีใหม่ ถ้าคิดถึงโกรธแค้นนะมันเป็นเรื่องที่ถูกกุศล เรื่องโกรธแค้น เรื่อง พยาบาทมันก็เป็นเรื่องของอกุศล เรื่องของการทำลายล้างกัน เรื่องของคุณงามความดีเรื่องคิดถึง กันให้ถึงมีบุญกุศล นี่บุญกุศลอุทิศส่วนกุศลอย่างนี้ แล้วทำไมจะไม่ได้ แล้วอุทิศส่วนกุศลนี้เฉพาะ ความนึกคิดนะ

แต่ถ้าเราทำบุญกุศลนะเราได้สละออกไปแล้ว บุญกุศลเกิดขึ้นมาแล้วเนื่อนานบุญของโลก
ล่ะ? มันผ่านขึ้นไปไง เมื่อก่อนบอกว่าพระนี่เป็นเหมือนไปรษณีย์ เป็นผู้เอาไปให้นะ พระนี่
ไปรษณีย์...ไม่ใช่หอรอก ไม่ใช่ตัวพระเป็นไปรษณีย์ ตัวอริยสังข์ตัวความจริงต่างหากเป็นเรื่องของ
ความจริง เรื่องของความจริงคือเรื่องของสละออก

การสละออก การทำบุญกุศลนั้นเป็นบุญกุศล การสละออกไป เราสละออกไปหัวใจมันเบิก
บาน หัวใจมันชุ่มชื้น ชุ่มชื้นเพราะอะไร? ชุ่มชื้นเพราะคนที่จะสละออกนี่มันมีหลัก มันมีความ
ศรัทธา ถ้ามีความศรัทธาเราก็มีความชุ่มชื้น แต่ถ้าคนโดนบีบคั้นนะ ถ้าสละออกชุ่มชื้นนะ พวก
ข้าราชการนะเบื่อกันเลยไอ้ชองกฐิน ชองผ้าป่านี้ การโดนบังคับ โดนขู่เช็ดนี้ไม่ชุ่มชื้น

แต่ความศรัทธาของศาสนาทำบุญกุศล คนจะทำบุญกุศลคนต้องศรัทธาในเรื่องของศาสนา
ก่อน ศรัทธาในเรื่องของอริยสังข์ ถ้าศรัทธาในเรื่องของอริยสังข์นะทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว
แล้วศรัทธาเนื่อนานบุญหวานลงไปเนื่อนานของโลก เห็นไหม เนื่อนานบุญของโลก บุญญ์กเขตต์
เขตต์ของเนื่อนานบุญ ครูบาอาจารย์เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติ ประพฤติปฏิบัติจนส่องแผ้วในหัวใจนั้น

ในหลักของศาสนาก็บอกว่า “ทำบุญกุศลที่ไหนจะได้บุญมากที่สุด?” แล้วเราจะทำบุญมาก
หรือน้อยไม่สำคัญ สำคัญว่าเรามีศรัทธา มีความชุ่มชื้นอันนั้น นี่บุญกุศลมันเพิ่มขึ้นอีก ๒ เท่า ๓
เท่า เพราะว่าได้ทำในหลักของศาสนา ตัวอริยสังข์นั้นตัวเป็นความจริง อริยสังข์หมายถึงว่าจิตที่ผ่าน
การกลั่นกรองมาจากอริยสังข์แล้วถึงหลุดพ้นออกไป มันผ่านออกจากอริยสังข์ แล้วตัวอริยสังข์นะตัว
ความจริง ตัวอริยสังข์ไม่ใช่สังข์จะความจริง ตัวอริยสังข์จะนั้นนะให้บุญกุศลผ่านออกไป แล้วอุทิศ
ส่วนกุศลไป

มันเป็นความนึกคิดที่หัวใจมันเป็นกระแสที่ถึงกันอยู่แล้วหนึ่ง สองบุญกุศลเกิดขึ้นมาจาก
เรากการกระทำหนึ่ง ในการกระทำตรงนั้นหัวใจดวงนั้นมีค่าวิคุณทับวิคุณขึ้นไป แล้วอุทิศส่วน
กุศลไป เพราะเรื่องอย่างนี้พออุทิศส่วนกุศลไปถึงใจดวงนั้นได้รับ ถ้าเขาได้รับ มันมีตรงนี้ ตรง
ที่ว่าได้รับแน่นอนหรือ? เอาอะไรเป็นเครื่องยืนยัน...ได้รับแน่นอน แน่นนอนเพราะว่าเขาอยู่ในพื้นที่
ที่ควรจะได้รับ

แต่ถ้าเขาอยู่ที่ดีกว่า เห็นใหม่ เขาเกิดเป็นพรหม เกิดเป็นอะไรนี้ เขาเกิดที่ดีกว่า อาหารของพรหมไม่ใช่อาหารอย่างนี้ ไม่ใช่อาหารอย่างนี้ที่เราอุทิศส่วนกุศลไป เพราะไม่ใช่อาหารที่ว่าเป็นคำขำนี้ แต่อาหารของนามธรรม เห็นใหม่ เรื่องของนามธรรมคือเรื่องของหัวใจ เรื่องของนามธรรมถ้าจิตมันส่งขึ้นไปเป็นบุญกุศล มันไม่ใช่ส่งขึ้นไปเป็นเนื้อของอาหาร มันส่งเป็นความรู้สึก มันกลั่นกรองจากข้าวปลาอาหารนี้มันเป็นความรู้สึก แล้วส่งความรู้สึกนั้นไป

แต่ความรู้สึกของเรานี้เป็นมนุษย์ชาติ มนุษย์ชาติอยู่ในกามภพ เขาอยู่ในรูปภพ อรูปภพนี้มันต่างกัน กระแสนี้ไม่ถึงเพราะเขาละเอียดอ่อนกว่า เขาได้เสพสุขของที่ละเอียดอ่อนกว่า เขาไม่ต้องการสิ่งนั้น สิ่งนั้นก็สนองตอบกลับมาหาเรา แต่เราอุทิศส่วนกุศลไป ถ้าไม่ได้รับ ไม่ได้รับหมายถึงว่าเขาอยู่ในที่สูงกว่า เขาอยู่ในที่ที่เขาดีกว่า เขาไม่ต้องการสิ่งที่ต่ำกว่า

กับอีกอันหนึ่ง อันนี้ตถกนรกถึงเต็มที นรกนี้ปิดบังไว้เหมือนคนติดคุก เราฝากเข้าไปในคุกไม่ได้ เราไม่มีสิทธิ เราไปเยี่ยมญาติไม่ได้ เห็นใหม่ ในพระไตรปิฎก พระมาลัยไปอุณนะ ไปเยี่ยมญาติ ไปดูของคนนั้น ๆ นั่นนะ พระโมคคัลลานะก็ไป อันนั้นสิ่งที่ไปไม่ได้มันก็มีขั้นตอนของมัน แต่ส่วนใหญ่แล้วมันเป็นไปที่ว่าการเกิดการตายนี้เวียนตายเวียนเกิดในภพชาติแถวนี้ มันถึงอุทิศส่วนกุศลได้ไง

ถ้าเรื่องของศาสนา เรื่องของความศักดิ์จริง มันจะเห็นความจริง ถ้าพูดอย่างนั้นเราก็เชื่อกันไป ทำบุญแล้วอุทิศส่วนกุศลไม่ได้รับบุญ เชื่ออยู่เชื่อหลักของศาสนา เชื่อในหลักวิทยาศาสตร์ไปถึงบอกว่า มันถึงว่าเข้าถึงไม่ได้ เราได้พูดถึงวันนั้น เห็นใหม่ บอกว่าที่ว่าดอกเตอร์มีอยู่ดอกเตอร์นี่นะ เขาภาวนาอยู่แล้วเขาไปเห็นผี เขาว่าไปเห็นผีนี้เขาเห็นผีเห็นจิตวิญญาณไง แล้วเขาพูดนะ เขาบอกว่าเขาพูดไม่ได้ เขาเห็นอยู่เต็มอก หมายถึงว่าเขารู้ที่อยู่ เขาเผชิญมาเต็มอก แต่เขาพูดไม่ได้ เพราะคำว่าดอกเตอร์นั้นถ้าพูดนะ ดอกเตอร์เขาจะด้อยค่าทันทีเลย เขาเก็บไว้เป็นความในของเขาคนเดียว

อันนี้ก็เหมือนกัน หลักวิทยาศาสตร์ไง หลักวิทยาศาสตร์นี้เป็นหลักของวิทยาศาสตร์ออกมาในที่แจ้ง แม้แต่ธรรมะนะ ในผลของการประพฤติปฏิบัติ เรื่องของอริยสัจนี้ ความจริงของ

ใจนี้เป็นปัจเจกตั้ง รู้จำเพาะตน ความรู้จำเพาะตนนี้ สื่อความหมายได้แต่ไม่สามารถลากออกมาให้เห็นได้ มันหลักของศาสนา ถ้าพระจะทูลจิตนะมันก็ทูลจิตตรงนี้ ตรงที่แบบว่า “ฉันรู้ ๆ แต่สื่อออกมาไม่ได้” สื่อออกมาเป็นความรู้ความเห็นไม่ได้เพราะเขาทูลจิต เพราะเขาไม่รู้

แต่ถ้าคนที่รู้จริงนะ ความรู้จริงนี้มันต้องมีออกมา ในการสื่อนะมันจะมีหลุดออกมาเป็นเกร็ดของมัน มันจะมีหลุดออกมา ฟังก็รู้ว่าจริงหรือเท็จ ถ้าจริงมันจะมีอุปปะ มันจะมีความจริงของมันเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไป ถ้าไม่จริงมันอาศัยหลักการของศาสนา อาศัยของตรรกะ อาศัยปรัชญาปลิ้นไปปลิ้นมา อันนั้นเวลาทูลจิต เราจะบอกกันว่าหลักของศาสนานี้เอามายืนยันกันไม่ได้ ยืนยันได้ในผู้รู้จริง

ถึงบอกว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ผู้ที่สูงกว่าสอนผู้ที่ต่ำกว่าได้” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะรู้หมดเลยว่าคนไหนพระองค์ไหนสำเร็จจริงหรือสำเร็จปลอม มีพระสมัยพุทธกาลมากเลยจะไปหาพระพุทธรูปให้ชี้ว่าสำเร็จแล้ว พระพุทธรูปรู้ก่อนเลยนะ บอก “ไม่ต้องมาหอรอก ให้เข้าไปที่ป่าช้าก่อน ให้ไปพิจารณาสุภะก่อน”

พอไปพิจารณาสุภะนี้อารมณ์มันห้วนไหว พระองค์นั้นก็รู้แล้ว เป็นหมู่พระเลยว่าเป็นกลุ่มเลย...ไม่ใช่ ไม่ใช่เพราะอะไร? เพราะไปพิจารณาซากศพแล้วหัวใจมันห้วนไหว หัวใจมันห้วนไหวก็ไม่ใช่พระอรหันต์ นี่ท่านรู้ว่าไม่ใช่ ท่านบอกว่าไม่ต้องมาหาให้ท่านตอบว่าใช่หรือไม่ใช่หรือ ท่านเอาเหตุผลไป เอาว่าเข้าไปดูซากศพ ถ้าเห็นซากศพหัวใจมันห้วนไหวไหม ถ้ามันห้วนไหวไปนั่นมันก็ไม่ใช่พระอรหันต์อยู่แล้ว

แล้วอยู่ในพระอรหันต์ที่ว่าในครั้งพุทธกาลนะ ที่ว่าบางองค์นี้สงบเสงี่ยมมาก ไปบอกพระพุทธรูปว่าพระองค์นี้เป็นพระอรหันต์ พระพุทธรูปบอกไม่ใช่หรือ เรียกเขามาด้วยนะ องค์นี้ไม่ใช่พระอรหันต์เพราะอะไร? เพราะอดีตชาติเขาเคยเป็นราชสีห์ คนที่เป็นราชสีห์มานี้ ราชสีห์มันจะนิ่มนวลมาก มันจะสงบเสงี่ยมมาก มันถึงมีสติสัมปชัญญะมาก... ไม่ใช่

แล้วบางองค์ เห็นไหม พระที่ว่าเด็ก ๆ มีพระองค์หนึ่งเป็นพระอรหันต์ แล้วรูปร่างเตี้ย ๆ พอดีพระเขาชอบไปลูบหัวเล่นเพราะมันน่ารัก ๆ จนพระพุทธเจ้าบอกว่า “องค์นั้นละพระอรหันต์ ไม่ให้พระไปลูบหัวเล่น ถ้าไปลูบหัวเล่นมันจะเป็นบาปเป็นกรรมของพระองค์นั้น” บอกเลยว่า พระองค์นั้นเป็นพระอรหันต์นะ ทั้ง ๆ ที่เขาไม่ได้บอกว่าเป็นพระอรหันต์

นี่ผู้ที่สูงกว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสุมกุศลรู้ด้วยตนเอง มีญาณทั้งหมดใน อัครสาวกต่าง ๆ ที่ว่ามีญาณทัศนะต่าง ๆ ที่ว่ามีเอตทัคคะคนละทาง ๆ นั้นนะ มีอยู่รวมในองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหมด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงจะารู้ว่าองค์ไหน เป็นจริง องค์ไหนเป็นไม่จริง

ความเป็นจริงที่เขาเชื่อว่าการบวชแล้ว ประพฤติปฏิบัติได้จริงนี้มันก็ได้จริงเพราะอะไร? เพราะว่าความเป็นจริงหัวใจเป็นผู้ที่รู้ใจ ทุกข์มันทุกข์ที่ใจ ปลดเปลื้องทุกข์ออกจากหัวใจ การอุทิศ ส่วนกุศลก็ใจอุทิศส่วนกุศล เขาไม่เข้าใจหรือว่าเวลาทำบุญกุศลนี้ กรวดน้ำนี่เพื่ออะไร กรวดน้ำนี่ เป็นรูปแบบ รูปแบบเพื่อจะให้หัวใจนี้จดจ่อที่น้ำนั้น ให้เป็นหนึ่งเดียวแล้วอุทิศส่วนกุศลไป

น้ำนั้นเป็นแค่สื่อ ถ้าตัวน้ำเป็นการอุทิศส่วนกุศล แม่น้ำทั้งสายมันไหลมาเป็นทั้งสายไปนี้ อุทิศส่วนกุศลให้ใคร แม่น้ำอุทิศส่วนกุศลให้ใคร แม่น้ำไม่ได้อุทิศส่วนกุศลให้ใคร แต่ใน กระบวนการ ในพิธีกรรม ในศาสนพิธี การกรวดน้ำ การอุทิศส่วนกุศลคือให้น้ำนั้นจบ กระบวนการนั้นสิ้นสุดไป อันนั้นเป็นพิธีกรรม เริ่มตั้งแต่เราพัฒนาขึ้นมา

แต่พอเราเข้ามาในหัวใจนี้วิถีภาวะของใจมันเจริญขึ้นมา เวลาพระให้พรนี้อุทิศส่วนกุศล ด้วยน้ำใจใจนี้ กรวดด้วยน้ำใจนี้ การกรวดน้ำที่น้ำนั้นก็เพื่อให้ใจนี้เอนน้ำเป็นสื่อให้เรามั่นคง ให้ จิตใจนี้เจาะจงไป มันจะได้บุญกุศลเข้าไปอันหนึ่ง อีกอันหนึ่งคือถ้าไม่มีน้ำนั้น เราก็ใช้น้ำใจของเรา มันถึงสุดท้ายแล้วมันลงที่หัวใจทั้งหมด หัวใจที่ว่าเป็สื่ออันนี้มันคิดถึงกันได้ ทุกข์ก็ทุกข์ที่ใจ ปลดเปลื้องก็ปลดเปลื้องออกจากใจ พระอริยบุคคลเป็นขึ้นมาก็เป็นหัวใจ

นางวิสาขาคือภรรยา แต่นางวิสาขานี้เป็นพระโศดาบันมาตั้งแต่ ๗ ขวบ ทำไมนางวิสาขาคือภรรยาเป็นพระโศดาบัน เห็นไหม เป็นพระ เป็นพระโศดาบันเป็นที่หัวใจ หัวใจนั้นเป็นโศดาบัน แต่ตัวนางวิสาขานั้นก็ยังครองเรือนอยู่ แต่หัวใจนั้นเป็นโศดาบัน เรื่องของใจทั้งหมด เรื่องของศาสนา มันถึงว่าเอาออกมาเผยแผ่กัน เอาออกมายืนยันกันโดยความสัจจะให้เห็นว่าเป็นวัตถุนิยมไม่ได้ แต่ยืนยันกันได้ด้วยความรู้สึกลึกนี้ ลือได้ไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ให้ถามมาเถิด บางอย่างจะตอบตรง ๆ ไม่ได้ แต่สามารถยกตัวอย่างให้เห็นได้” เทียบเคียงให้รู้ให้เห็นเป็นตัวอย่างอันนั้น ให้อันนั้นเข้าใจใจใจ ความเข้าใจนั้นคือใจเบิกบาน ใจแจ่มแจ้ง ถ้าใจแจ่มแจ้งใจเบิกบานขึ้นมา นี่ธรรมเข้าถึงใจ ใจนี้สัมผัสธรรมไป

พระไตรปิฎก ในตัวพระไตรปิฎกทั้งคัมภีร์เป็นกระดาษ แล้วพิมพ์ตัวหนังสือไว้ ตัวพระไตรปิฎกไม่รู้เรื่องเลย คนไปเปิดพระไตรปิฎก อ่านพระไตรปิฎก หัวใจนั้นไปศึกษาธรรม แล้วหัวใจนั้นเป็นผู้ที่รับรู้ธรรมขึ้นมา มันจะเบิกบานหรือมันจะเฉา มันจะทุกข์ใจ เพราะว่าเราไปอ่านแล้วเคยทำความผิดใดวันนี้มันจะเศร้าหมอง ถ้าไปอ่านแล้วมีความว่าเราเคยผ่านสิ่งนี้มา สิ่งนั้นเป็นคุณประโยชน์ มันจะมีความสุขมาก ๆ

นั่นนะหนังสือพระไตรปิฎกไม่รู้เรื่อง แต่หัวใจที่ไปอ่านรู้เรื่อง หัวใจที่ไปอ่านเป็นพหูขึ้นมา ยุบยอบลงมาหัวใจนั้นรับรู้ นี่ศาสนาเป็นเรื่องของหัวใจที่รับรู้สัมผัสทางนั้น ใจเท่านั้นนะ อาจารย์มหาบัวบอกใจเท่านั้นเป็นผู้สัมผัสธรรม ใจเท่านั้นเป็นภาชนะที่ใส่ธรรม แล้วใจอยู่ที่ไหนล่ะ? ใจอยู่ในร่างกายของเรา ถ้าเราศึกษาเราเข้าใจของเรา มันเป็นบุญกุศลของเรา สิ่งนั้นนะเดี๋ยวนี้สื่อมันเร็ว แล้วพอออกไปนี้วัยรุ่นนะ ไม่ค่อยเชื่อศาสนาอยู่แล้ว แล้วถ้าเจออย่างนั้นนะ สิ่งนั้นก็ไม่ใช่ ๆ มันจะบอกว่า “นี่ความเห็นตรงเขา” แล้วเขาจะดึงออกไป

เราจะพูดออกมาเพราะว่าไม่ต้องการให้สิ่งนั้นมันดึงคนออกไป ไชว้ไชว้ใจ คนไชว้ไชว้ ออกไปจากธรรม ธรรมนี้มันละเอียดอ่อน แล้วอย่างที่ว่าถ้าโลกเจริญต้องให้เจริญก่อน แล้วเรื่องศาสนาไว้ทีหลังนี้ มันเหมือนกับเมื่อก่อนประเทศที่พัฒนาแล้ว เห็นไหม ก่อนจะพัฒนานี้ อุดต่ำห์

พัฒนาขึ้นมา แล้วพอถึงแวดล่อมมันเสียไป เงินที่มาชำระให้สิ่งแวดล่อมนี้สะอาดขึ้นมามันแพงกว่านะ แพงกว่าสิ่งทุกอย่าง อย่าง

อันนี้ก็เหมือนกัน โลกให้เจริญ ให้คนเจริญขึ้นมา ๆ สังคมเจริญก่อนแล้วศาสนาไว้ทีหลัง ถ้าคนเจริญ เห็นใหม่ มีอธิบดีกรมประมงไปถามอาจารย์มหาบัวว่า

“การส่งออกของสัตว์น้ำมันเป็นเงินเข้าประเทศเป็นอันดับ ๒ แล้วในศาสนาเราสอนว่าในการฆ่าสัตว์นี้เป็นบาป ๆ แล้วศาสนาจะว่าอย่างไร?”

อาจารย์มหาบัวบอกเลยนะ โต้กลับว่า “ถ้าประเทศให้อธิบดีกรมประมงไปปลุกบ้านในป่าช้าได้ไหม?”

บอก “ปลุกบ้านใครจะไปปลุกบ้านในป่าช้าล่ะ เขาก็ปลุกบ้านกันในชุมชนทั้งนั้นแหละ”

นี่ก็เหมือนกัน ความเจริญบนซากศพของสัตว์ ความเจริญบนซากศพบนชีวิตของสัตว์เขา ความเจริญอย่างนั้นมันจะมีคุณประโยชน์อะไร ถ้าความเจริญแล้วสังคมเจริญด้วย ทุกชีวิตมีความสุขด้วย ความเจริญอย่างนั้นถึงจะเป็นความเจริญ ถ้าความเจริญอันนี้อยู่บนซากศพของคนอื่น นี่พูดถึงหลักของศาสนา แต่ผู้ที่เขามีวิชาชีพ เขาจะเลี้ยงสัตว์น้ำ นั่นเรื่องของเข เรื่องของเขาเพราะอะไร?

เพราะเหมือนกับคนนะ หัวใจของคนมันอิสระเห็นใหม่ เลี้ยงชีวิตชอบ แล้วแต่เราจะเลือกอาชีพอะไร ถ้าเราเลือกอาชีพอย่างนั้น กรรมอันนั้นก็ต้องเต็มใจรับ แต่เลือกอาชีพอย่างนั้น แล้วจะให้ศาสนามารองรับว่าสิ่งนั้นถูกต้อง ...ไม่ใช่ สิ่งนั้นผิดคือสิ่งนั้นผิด แต่มันเป็นเพราะคนไปเลือกอาชีพนั้นต่างหาก เห็นว่าอาชีพนั้นสะดวกสบาย เห็นว่าอาชีพนั้นเป็นอาชีพที่ว่า เขาไปเลือกอาชีพบอก นั่นเป็นเรื่องของเขา นั่นเป็นเรื่องกรรมของเขา

แต่ถ้าใครจะเลือกอาชีพที่สัมมาอาชีพะ เลือกอาชีพที่ดี นั่นก็กรรมของเขา กรรมของสัตว์โลก เพราะว่าสิ่งที่ทำขึ้นมาแล้วมันตกผลึกลงในหัวใจ กรรมดีกรรมชั่วตกผลึกลงในหัวใจ หัวใจที่

พยายามทำขึ้นมาขึ้น กรรมอันนั้นจะตกผลึกเข้าใจดวงนั้น นั่นคือหัวใจที่มันเกิดตาย ๆ ไป บุญกุศลจะส่งให้ใจดวงนั้นเจริญขึ้นมาหรือเสื่อมลง เกิดดีขึ้นหรือเกิดลง อยู่ที่ใจดวงนั้นไง

อันนี้ก็เหมือนกัน ในเมื่อถ้าโลกเจริญก่อน ๆ มันต้องเจริญไปพร้อมกัน พร้อมกับศาสนา คือหัวใจนี้ คนฉลาดต้องเป็นคนดีด้วย สร้างให้คนฉลาดแล้วคคโงง ให้โลกเราร้อนนะมันจะเป็นประโยชน์อะไรขึ้นมา คนฉลาดด้วยดีด้วยถึงจะเป็นประโยชน์ ดีนี้คือศาสนาไง ศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี แต่คนที่เป็นคนไม่ดีนั้นเพราะเขาไม่เชื่อศาสนาเอง แล้วเขาก็หาความทุกข์ใส่หัวใจของเขา แล้วเขาก็เจ็บปวดแสบร้อนในใจของเขาไปเอง เขาไม่เชื่อศาสนาเขาถึงได้รับผลอย่างนั้น แล้วความทุกข์ของเขาก็อยู่ในใจของเขา

แล้วพอเขาไม่เชื่อศาสนา จะบังคับให้คนอื่นไม่เชื่อได้อย่างไร ถ้าศาสนาเป็นความจริง ศาสนาต้องเป็นความจริงสิ ถ้าใครเชื่อศาสนาคนนั้นเป็นบุญ แต่มันละเอียดอ่อน คำว่า “ละเอียดอ่อน” เห็นไหม มันลึกซึ้งจนเราเข้ากันไม่ถึงต่างหากละ แต่เราก็ยังได้อยู่ เราเข้าถึงเรื่องของทาน เราก็ทำทานไป ถ้าทำนี้มันเป็นกุศลของเรา เราก็หาของเราไป

แล้วถ้ามันละเอียดเข้าไปขนาดไหน วุฒิภาวะของใจมันเจริญขึ้นขนาดไหน มันก็เป็นความเจริญของใจดวงนั้น เห็นไหม ใจเจริญ! กับวัตถุเจริญ ใจเจริญเอาความสุขมาให้ วัตถุมันก็หมุนเวียนไปอย่างนี้ มันเจริญที่สุดแล้วมันก็ต้องแปรสภาพไม่มีอะไรคงที่ ไม่มีเลย ฟังไม่ได้เลย จับต้องสิ่งใดแล้วมันจะแปรสภาพทั้งหมด เจริญถึงจุดหนึ่งแล้วมันต้องเสื่อมไป มันเป็นวงรอบของมัน ต้องเป็นอย่างนั้นโดยธรรมชาติของมัน

แล้วเราไปเอาตรงนั้นเป็นที่ฟังได้ไหม? แต่หัวใจเจริญ หัวใจถึงที่สุด อรูปธรรม หัวใจนั้นไม่เสื่อมสภาพอีกเลย เป็นที่ฟังตลอดไป นี่ถึงเจริญจริง เจริญจริงคือหัวใจที่เจริญ นามธรรมที่เจริญแล้ว มันเจริญแล้วไม่มีการเสื่อม ไม่มีการแปรสภาพ เป็นอริยบุคคล เป็นชั้น ๆ เข้าไปจนใจนั้นหลุดพ้นออกไป

นี่ศาสนาสอนอย่างนั้น แล้วศาสนาจะไม่มีประโยชน์ได้อย่างไร ศาสนานี้ประโยชน์สูงสุด แต่เพราะคนเขาไม่เห็นประโยชน์ของศาสนา เขาไม่เห็นเอง เขาไม่เห็นเขาถึงได้กล่าวดูโง่ เขากล่าวดูศาสนา เขาพยายามเอาศาสนาไว้ทีหลัง เอาเรื่องของโลกไว้ก่อน นั่นเรื่องของเขา แต่เราฉลาดของเรา เราต้องอยู่อย่างนี้ เพราะเราเป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้า เราเป็นชาวพุทธ เรามีครูบาอาจารย์ เรามีที่พึ่ง เอวัง